

ПОЛОЖЕННЯ **про проведення обласного фестивалю нематеріальної культурної** **спадщини „ШПАЧОК-FEST“**

I. Загальні положення

1.1. Обласний фестиваль нематеріальної культурної спадщини „ШПАЧОК-FEST“ (далі – Фестиваль) є культурно-мистецьким заходом, спрямованим на збереження, охорону, розвиток і популяризацію нематеріальної культурної спадщини (далі – НКС) Черкащини відповідно до законодавства України у сфері культури та охорони нематеріальної культурної спадщини. Частина назви фестивалю „ШПАЧОК“ відображає ключові цінності заходу, де Ш – шана традиціям (жива спадщина), П – пам'ять поколінь, А – автентика, Ч – час (бережемо традиції сьогодні), О – охорона (життєздатність та популяризація), К – культурний код (ідентичність).

1.2. Фестиваль започатковано відділом культури Городищенської міської ради у співпраці з Комунальною установою „Обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи“ Черкаської обласної ради (далі – КУ „ОЦНТ та КОР“ ЧОР) та проводиться у співпраці з органами місцевого самоврядування, закладами культури, освіти та іншими партнерами.

1.3. Фестиваль присвячений елементу НКС Городищенської міської територіальної громади „Традиція приготування „шпачків“ на Городищині“, який включено до Національного переліку елементів НКС України, що визначає особливу культурну цінність Фестивалю.

1.4. Це положення визначає мету, завдання, умови участі, порядок проведення та організаційні засади Фестивалю.

1.5. Проведення Фестивалю здійснюється відповідно до календарного плану культурно-мистецьких заходів КУ „ОЦНТ та КОР“ ЧОР та має на меті:

- охорону та популяризацію елементів НКС, що побутують на території Черкаської області;
- інтеграцію культурної спадщини у сучасне мистецьке середовище;
- активізацію територіальних громад області на виявлення та фіксацію нових елементів НКС для подальшого включення їх до місцевих, обласного та Національного переліків НКС;
- підтримку аматорського мистецтва регіону.

1.6. Фестиваль проводиться як одноденний культурно-просвітницький захід у форматі open-air за адресою: **м. Городище, площа Миру, 2**. Реєстрація учасників з **8:30**. Початок Фестивалю о **10:00**.

II. Мета та завдання Фестивалю

2.1. Метою проведення Фестивалю є: збереження, охорона та популяризація НКС Черкащини, зокрема елементу НКС Городищенської ТГ „Традиції приготування страви „шпачки“ на Городищині“, включеного до Національного переліку елементів НКС України, виховання пошани до народних традицій, формування локальної культурної ідентичності громад області, активізація діяльності закладів культури щодо виявлення, збору та фіксації елементів НКС у громадах.

2.2. Основні завдання Фестивалю:

- популяризація елементів нематеріальної культурної спадщини Черкаської області, зокрема елементу НКС Городищенської ТГ „Традиція приготування „шпачків“ на Городищині“;
- підтримка носіїв НКС та сприяння передачі традицій наступним поколінням;
- активізація діяльності закладів культури громад Черкащини щодо збору, документування та збереження НКС;
- сприяння розвитку виконавських мистецтв та традиційних ремесел;
- створення платформи для обміну досвідом між майстрами, митцями, дослідниками та працівниками культури;
- інтеграція елементів НКС у сучасний культурний простір та популяризація їх серед молоді;
- формування позитивного іміджу Черкащини як регіону з багатою культурною спадщиною;
- сприяння пошуку та ідентифікації нововиявлених елементів НКС з метою їх подальшого включення до місцевих, обласного та Національного переліку елементів НКС України.

III. Учасники та умови участі

3.1. На Фестивалі територіальні громади Черкаської області можуть представити об'єкти культурної спадщини:

- елементи НКС, які побутують у громадах і включені до Національного, обласного або місцевого переліків;
- живу спадщину громади, що в перспективі може поповнити реєстри НКС;
- локальні пісенні, танцювальні, інструментальні традиції, майстер-клас або ремесло, традиційну страву, звичай або обряд, носіїв живої традиції (людей, які її реально передають і зберігають).

3.2. До участі у Фестивалі запрошуються творчі колективи, окремі виконавці та майстри, діяльність яких спрямована на збереження та актуалізацію культурного коду Черкащини:

- фольклорні, вокально-хорові, вокально-інструментальні та інструментальні аматорські колективи, які відтворюють народну пісню та мелодії як в першоджерельному вигляді, так і в класичній та естрадній обробці;
- солісти-вокалісти (народний, автентичний спів);
- аматорські хореографічні колективи, що спеціалізуються на українському побутовому та народному танці (сюжетному, стилізованому);

- майстри образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва (вишивка, ткацтво, гончарство, лозоплетіння, бісероплетіння, різьблення по дереву тощо).

3.3. Вимоги до Програми:

- окремі виконавці презентують **1 твір** тривалістю до **5 хвилин**;
- колективи презентують **2–3 твори**, загальною тривалістю до **10 хвилин**;
- програма повинна відповідати художньому рівню учасника/ів та відображати жанрову приналежність і виконавську майстерність.

3.4. Учасники представляють:

- **фольклорні, вокально-хорові ансамблі та солісти**: автентичний фольклор, українську класику, авторські пісні, твори в народній стилістиці (традиційні й сучасні) та естрадні композиції;
- **інструментальні колективи** (зокрема, інструментальні ансамблі, троїсті музики, вокально-інструментальні ансамблі): програму, що демонструє самобутність, віртуозність та традиційність виконання;
- **хореографічні колективи**: народні побутові, сюжетні або стилізовані постановки з використанням народних мотивів;
- **майстри образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва** презентують традиційні ремесла, а також авторські вироби у традиційних техніках, зокрема: **вишивка, ткацтво, гончарство, лозоплетіння, бісероплетіння, вироби з дерева** та інші види народного ремесла.

3.5. Вік учасників – **не обмежений**. До участі допускаються представники всіх вікових категорій, включаючи дитячі, молодіжні, дорослі та змішані колективи.

3.6. Участь у Фестивалі – **безкоштовна**.

3.7. Для участі громад, що популяризують елементи НКС, творчих колективів та окремих виконавців необхідно заповнити заявку встановленого зразка (додаток 2 або 3) до 10 червня 2026 на електронну пошту: ocntcherkasy@gmail.com з поміткою «Заявка. „ШПАЧОК-FEST“».

3.8. Майстри образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва подають заявку у довільній формі із зазначенням ПІБ майстра, виду діяльності, 1–2 фотографії виробів та контактних даних на електронну адресу: sinkovitalik@gmail.com

IV. Організація та проведення

4.1. Програма Фестивалю передбачає проведення комплексу культурно-мистецьких, просвітницьких та інтерактивних заходів, спрямованих на збереження, популяризацію елементів НКС, а також створення відкритого культурного простору для взаємодії учасників і відвідувачів.

4.2. Програма Фестивалю включає:

Урочисте відкриття Фестивалю „ШПАЧОК-FEST“ (Головна сцена)

Передбачає офіційне відкриття Фестивалю за участю організаторів, партнерів та учасників, презентацію мети та концепції заходу, а також концертну програму за участю творчих колективів області.

Локація майстрів „Тепло ремесел“

Включає виставку-презентацію виробів декоративно-ужиткового мистецтва та демонстрацію традиційних ремесел.

У межах локації передбачено:

- проведення майстер-класів;
- демонстрацію технологій виготовлення виробів;
- безпосередню взаємодію відвідувачів з майстрами.

Локація спрямована на популяризацію традиційних ремесел як складової НКС.

Фольк-зона „Голос традицій“

Передбачає виступи фольклорних колективів, трістих музик та носіїв автентичного співу.

Метою є збереження та популяризація усної народної творчості, а також створення умов для її безпосереднього побутування в сучасному культурному середовищі.

Локація нематеріальної культурної спадщини „Майстерня спадщини“

Є ключовою частиною Фестивалю та передбачає презентацію елементів НКС Черкащини, зокрема тих, що внесені до Національного, обласного та місцевих переліків, а також елементів живої спадщини громад, що в перспективі може поповнити реєстри НКС.

У межах локації заплановані:

- демонстрація традиційних практик;
- проведення майстер-класів за участю носіїв елементів НКС;
- презентація гастрономічних та співочих традицій територіальних громад;
- залучення відвідувачів до практичного відтворення елементів спадщини.

Арт-локація „ШПАЧОК-драйв“

Передбачає виступи сучасних творчих колективів, музичних гуртів, виконавців та молодіжних формацій.

Спрямована на поєднання традиційної культури з сучасними мистецькими формами.

У межах Фестивалю функціонують додаткові інтерактивні простори, зокрема фотозони, етнопростори та тематичні інсталяції, що сприяють залученню відвідувачів до активної участі у заходах.

V. Фінансування

5.1. Фестиваль проводиться на **безоплатній основі для учасників та глядачів.**

5.2. Витрати на відрядження забезпечує сторона, що направляє.

5.3. Витрати, пов'язані з організацією, логістикою, технічним забезпеченням, а також заохоченням учасників, покриваються за рахунок:

- коштів організаторів;
- партнерської підтримки.

VI. Екскурсійна програма Фестивалю

6.1. З метою популяризації культурної спадщини Городищенської територіальної громади та розвитку внутрішнього туризму, у межах Фестивалю передбачено організацію екскурсійних маршрутів.

Учасники та відвідувачі Фестивалю мають можливість відвідати об'єкти історико-культурної спадщини, зокрема:

- КЗ «Краєзнавчий музей Петра та Семена Гулаків-Артемівських» – експозиції музею, присвячені життєвому і творчому шляху видатних земляків, історії краю, етнографії та побуту, подіям російсько-української війни;
- пішохідна екскурсія центральною частиною міста – огляд пам'яток архітектури та об'єктів культурної спадщини XIX–XX ст., зокрема Свято-Михайлівський храм.

6.2. Екскурсії проводяться за попереднім записом або відповідно до сформованих груп.

VII. Прикінцеві положення

7.1. Організатори залишають за собою право вносити зміни до програми Фестивалю.

7.2. Участь у Фестивалі означає згоду учасників з умовами цього Положення.

7.3. Фото- та відеоматеріали Фестивалю можуть використовуватися організаторами з метою популяризації заходу.

АНКЕТА-ЗАЯВКА

учасника Обласного фестивалю нематеріальної культурної спадщини
„ШПАЧОК-FEST“, що презентує елемент НКС своєї громади

- 1. Громада:**
- 2. Назва елемента НКС:**
- 3. Контактна особа / керівник ініціативної групи (ПБ):**
- 4. Телефон (вайбер, для подальшої взаємодії):**
- 5. Електронна пошта (за наявності):**
- 6. Технічні потреби:**
 - столи (кількість:____)
 - стілці (кількість:____)
 - мікрофони (кількість:____)
 - інше:_____
- 7. Дата заповнення:**

АНКЕТА-ЗАЯВКА

учасника Обласного фестивалю нематеріальної культурної спадщини
„ШПАЧОК-FEST“

1. Назва колективу (звання – за наявності) / Прізвище, ім'я виконавця

2. Тип учасника/колективу /підкреслити необхідне/:
Вокальний колектив
Інструментальний колектив
Вокально-інструментальний колектив
Фольклорний колектив
Соліст
Хореографічний колектив
Майстер декоративно-ужиткового мистецтва
3. Повна назва громади / населеного пункту, закладу культури, який представляє учасник/колектив:
4. Контактна особа / керівник колективу (ПІБ):
5. Телефон (вайбер, для подальшої взаємодії):
6. Електронна пошта (за наявності):
7. Вікова категорія учасників /підкреслити необхідне/:
дитяча
молодіжна
доросла
змішана
8. Програма виступу (вказати назви творів, автори, тривалість):
 - Твір 1:
 - Твір 2–3 (для колективів):
9. Характер виконання /підкреслити необхідне/:
автентичний фольклор
твори в народній стилістиці
авторські твори
естрадні твори
інструментальна музика
народний танець
інше (вказати):

10. Потреба в технічному забезпеченні:

мікрофони (кількість: ____)

фонограма: так/ні

інше: _____

11. Дата заповнення: _____